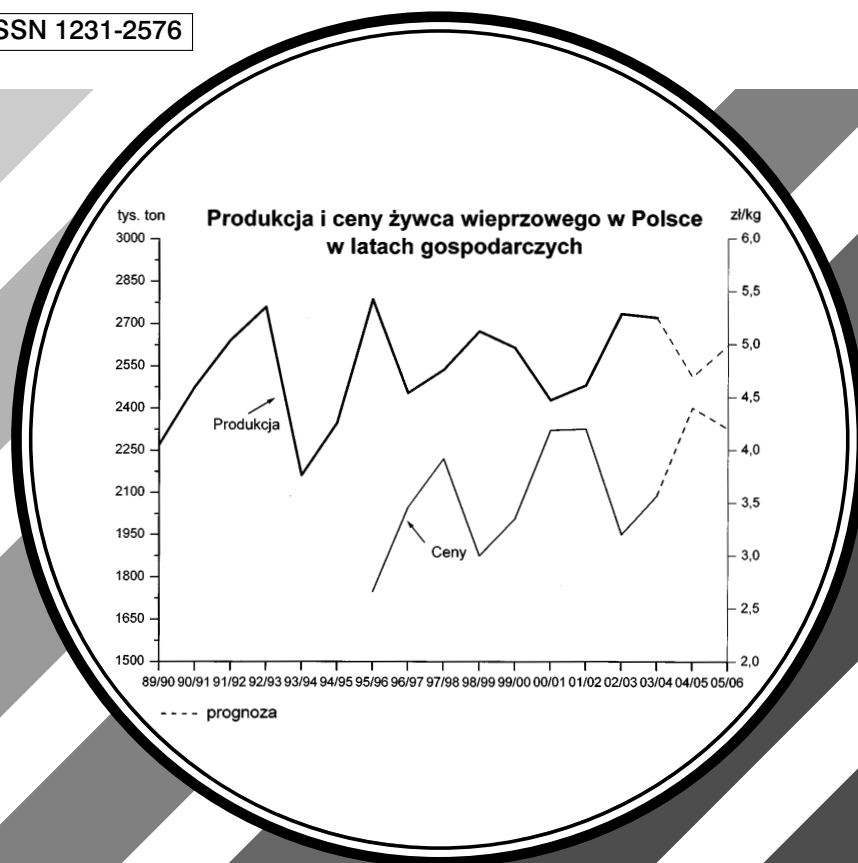

RYNEK MIĘSA

stan i perspektywy

ISSN 1231-2576

ANALIZY
RYNKOWE

PAŹDZIERNIK 2004

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne
- II. Aktualny i przewidywany stan rynku wieprzowiny – *J. Małkowski, D. Rycombel*
- III. Aktualny i przewidywany stan rynku wołowiny – *J. Małkowski, D. Rycombel*
- IV. Aktualny i przewidywany stan rynku produktów owczarskich – *D. Zawadzka*
- V. Działania ARR na rynku mięsa – *J. Kossakowska*
- VI. Przetwórstwo mięsa – *R. Urban*
- VII. Ceny detaliczne i spożycie mięsa – *K. Świetlik*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Jan Małkowski, tel: (0·prefiks·22) 827-36-64

AUTORZY:

prof. dr hab. Jan Małkowski
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0·prefiks·22) 827-36-64

mgr inż. Jolanta Kossakowska
Agencja Rynku Rolnego
Tel.: (0·prefiks·22) 661-78-75

mgr inż. Danuta Rycombel
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0·prefiks·22) 826-50-31 wew. 616

dr Krystyna Świetlik
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0·prefiks·22) 826-50-31 wew. 707

prof. dr hab. Roman Urban
Zakład Ekonomiki Przemysłu Spożywczego
Tel.: (0·prefiks·22) 826-25-85

mgr Danuta Zawadzka
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0·prefiks·22) 826-50-31 wew. 448

mgr Lucyna Mieszkowska
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0·prefiks·22) 826-50-31 wew. 595

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 27.09.2004 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Jan Małkowski, Bożena Nowicka, Roman Urban (wiceprzewodniczący),
Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w maju 2005 r.

REASUMPCJA

W 2004 roku rynek mięsa charakteryzuje się odwrotnymi tendencjami zmian w porównaniu z rokiem poprzednim. W 2003 roku produkcja mięsa osiągnęła rekordowy poziom. Był to bardzo korzystny rok dla konsumentów i eksporterów mięsa, ale niekorzystny dla producentów żywca. Spadek cen detalicznych mięsa, w wyniku którego rosła jego konsumpcja i wielkość eksportu był skutkiem spadku cen żywca. Zbyt niskie ceny żywca, w dodatku w sytuacji znaczącego wzrostu cen pasz, zaowocowały redukcją chowu trzody i bydła. Ceny żywca w 2004 roku więc wzrosły. Wzrosły też ceny detaliczne mięsa ograniczając popyt.

Największa zmiana sytuacji na rynku mięsa spowodowana została kolejnym załamaniem się chowu i wiodącej produkcji trzody. W I półroczu 2004 roku produkcja wieprzowiny była mniejsza aniżeli w I półroczu 2003 roku o 8%. Ponieważ pogłowie trzody w połowie roku było mniejsze o około 10% niż w połowie 2003 roku, wobec tego ocenia się, że poziom produkcji wieprzowiny w II półroczu 2004 roku będzie niższy aniżeli rok temu co najmniej o 10%.

W wyniku spadku podaży, ceny wieprzowiny szybko wzrosły. Już w czerwcu ceny skupu trzody kształtowały się średnio na poziomie 4,60 zł/kg, wobec około 3 zł/kg pod koniec ubiegłego i na początku tego roku, stabilizując się w zasadzie na tym poziomie w III kwartale, czyli na rekordowym dotychczas poziomie z 2001 roku. W końcu tego roku, a zwłaszcza w I półroczu 2005 roku ceny skupu trzody będą prawdopodobnie niższe aniżeli w III kwartale 2004 roku. Wprawdzie w okresie tym wystąpi dalszy około 5% spadek podaży w porównaniu z I półroczem 2004 roku, ale popyt też będzie mniejszy. W III kwartale 2005 roku ceny skupu trzody prawdopodobnie znów wzrosną do poziomu z III kwartału tego ro-

ku, lecz w późniejszych kwartałach będą się obniżać.

W roku gospodarczym 2004/2005 warunki chowu trzody są korzystne. Zasadnicza poprawa tych warunków wynika ze wzrostu cen żywca, dobrych zbiorów zbóż i spadku cen pasz. Warunki te gwarantują częściowo przynajmniej odbudowę pogłównia w przyszłym roku i ponowny wzrost podaży tuczników w IV kwartale. Dalszy sukcesywny wzrost produkcji wieprzowiny w 2006 roku, pociągnie za sobą spadek cen i wzrost konsumpcji, która w latach 2004–2005 kształtować się będzie na niższym poziomie niż w poprzednich dwóch latach. Ceny detaliczne wieprzowiny już w lecie tego roku osiągnęły poziom o 20% wyższy niż w grudniu 2003 roku i zmuszają konsumentów do zmniejszania jej zakupów.

W 2004 roku eksport wieprzowiny wyniesie około 200 tys. ton, wobec 250 tys. ton w rekordowym 2003 roku. W I półroczu 2004 roku eksport był nawet wyższy niż w I półroczu 2003 roku, o czym zadecydowała konieczna redukcja zapasów przed integracją z Unią Europejską, ale w II półroczu przewiduje się jego spadek o połowę. Poziom eksportu w tym okresie, mimo spadku, będzie jednak znacznie wyższy niż w analogicznych okresach lat 2001–2002. Również w I półroczu 2005 roku ogólny eksport wieprzowiny w ekwiwalencie mięsa będzie dużo niższy aniżeli w I półroczu 2004 roku.

Z powodu malejących cen, rok 2003 był jeszcze bardziej niekorzystny dla producentów bydła niż poprzednie lata. Dlatego też pogłowie bydła w 2004 roku znacząco obniżyło się. Po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej na rynku wołowiny pojawiła się jednak nowa sytuacja, która stwarza długotrwałe perspektywy rozwoju tego kierunku produkcji. Na razie nowa jakość rynku wołowiny wyraziła się

gwałtownym, ale jak się wydaje, trwałym wzrostem cen we wszystkich jego ogniwach. Najbardziej znaczącym jest oczywiście wzrost cen bydła rzeźnego do poziomu opłacalnego dla producentów, a jednocześnie zapewniającym konkurencyjność na wspólnym rynku. Ceny polskiego bydła, mimo dużego ich wzrostu, pozostają nadal o 25–30% niższe niż np. bydła niemieckiego.

Wraz ze wzrostem cen bydła rzeźnego wzrosły niestety w tym samym prawie stopniu ceny detaliczne mięsa wołowego. W lipcu były one wyższe niż w grudniu 2003 roku o 38,5%. W świetle przewidywanej stabilizacji cen skupu bydła rzeźnego również ceny detaliczne wołowiny nie powinny ulec istotnym zmianom w najbliższych miesiącach. W poprzednich trzech latach zmiany cen wołowiny, podobnie jak i cen skupu bydła rzeźnego, były niewiele znaczące. Wzrost cen wołowiny spowoduje dalszy spadek jej spożycia poniżej 5 kg. O rozwoju chowu bydła rzeźnego decydował więc będzie eksport żywca i mięsa.

W I półroczu 2004 roku wolumen eksportu mięsa wołowego, a zwłaszcza żywca kształtował się na poziomie niewiele wyższym niż przed rokiem, ale wyraźnie szczególnie w przypadku żywca zaznaczył się kierunek niemiecki, w rezultacie czego wzrosły znacząco ceny uzyskiwane w eksporcie.

W przetwórstwie mięsa czerwonego kontynuowany jest proces uprzemysławiania ubojów zwierząt rzeźnych. Zwiększa się także produkcja przetworów mięsnych. Nastąpił gwałtowny wzrost liczby zakładów dostosowanych do wymagań weterynaryjnych. Jest to wynik dużych inwestycji, które w I półroczu 2004 roku wzrosły dwukrotnie. Prowadzi to do przejściowego pogarszania stanu finansowego sektora i wysokiego zadłużenia.

SUMMARY

Comparing to the previous year's developments on the meat market in 2004 went other way around. In 2003 meat production reached a record level. It was a very favourable year for meat consumers and exporters, but on the other hand adverse for livestock producers. The decline in retail meat prices triggering consumption and exports resulted from the decline in livestock prices. Low livestock prices overlapped with growing prices of feedstuffs, which led a reduction in swine and cattle sectors. Livestock prices in 2004 increased so did meat prices at the retail level, which limited demand.

Major change on the meat market resulted from consecutive breakdown in swine production – the largest contributor in the livestock sector. In the first half of 2004 pork production declined by 8% as compared to the first half of 2003. Taking into account a 10% decline in swine stock (June 2004/June 2003) pork production in the second half of 2004 is forecast to decline at least by similar proportion.

Reflecting the decline in supply pork prices rapidly grew. Average procurement prices in June 2004 fluctuated around 4,60 PLN/kg versus 3,00 PLN/kg at the break of 2003 and 2004. Such level corresponded to a record level recorded in 2001. At the end of 2004 and particularly in the first half of 2005 procurement prices of pork are likely to fall below the level observed in the third quarter of 2004. In fact pork supplies in that period are expected 5% down as compared to the first half of 2004 but it would coincide with declining demand. IN the third quarter of 2005 pork procurement prices are expected to increase and then

to decline once again in the consecutive quarters.

The conditions of swine production in the 2004/05 season are very favourable, which results from the increase in livestock prices, bumper grain crops and declining feed prices. Such conditions assure at least partial recovery of swine stock in 2005 and so growing supply of hogs in the last quarter of the year. Further increase in pork production in 2006 would trigger the decline in pork prices and the increase in consumption, which in the period of 2004–2005 is likely to fall below the level observed in 2002–2003. Retail pork prices in the summer 2004 increased by 20% as compared to December 2003, which hampered demand.

Pork exports in 2004 is estimated at ca 200 thousand tons versus a record 250 thousand tons reported in 2003. In the first half of 2004 pork export doubled the results achieved in the first half of 2003 but it resulted from inevitable reduction of stocks prior the EU enlargement. Pork exports in the second half are to decline by around 50%, however it would still be much above the level observed in corresponding period of 2001 and 2002. Overall pork exports in the first half of 2005 is also forecast do decline much below the results observed in the first half of 2004.

The year 2003 was even more adverse for beef producers than preceding years because of declining prices. Therefore the cattle herd in 2004 was subject to a considerable reduction. After Polish accession to the EU Polish beef market faced a new situation, which created a long term development path for this sector. So far it was mirrored in a rapid, but rather

permanent, price increase at along the whole marketing chain. The most important here was the increase in beef prices paid to the producers above the breakeven point, which at the same time assures competitiveness on the common market. Despite considerable increases the prices of Polish beef still lag behind for instance German beef by some 25–30%.

Unfortunately beef prices at the retail level increased by corresponding proportion. In July 2004 were 38,5% above the level observed in December 2003. Taking into account forecast stabilisation of procurement prices, retail prices should alleviate in the next months. The changes in beef prices over the last three years at the farm gate as well as at the retail level were negligible. The increase in beef prices will result in further decline in its consumption below 5 kg per capita per annum. The development of beef cattle production will then rely upon exports of live cattle and beef.

Exports of beef in the first half of 2004 and in particular live cattle were virtually unchanged from the corresponding period of 2003. However in the case of live cattle bulk of the exports was channelled to Germany, which led to the increase in export prices.

The process of industrialisation of slaughters is continued in the red meat sector. The production of meat products keeps increasing. The number of enterprises matching veterinary standards rapidly grew, which reflected bulk investments that in the first half of 2004 doubled. Growing investments led to a temporary deterioration of financial standing and high indebtedness.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukazać się:

1. Rynek drobiu i jaj /26/ • październik 2004,
2. Rynek mleka /27/ • październik 2004,
3. Rynek zbóż /27/ • listopad 2004,
4. Rynek ziemniaka /26/ • listopad 2004,
5. Rynek rzepaku /26/ • listopad 2004,
6. Rynek owoców i warzyw /25/ • listopad 2004,
7. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi /20/ • grudzień 2004,
8. Popyt na żywność /5/ • grudzień 2004,
9. Rynek cukru /26/ • grudzień 2004,
10. Rynek ryb /2/ • grudzień 2004,
11. Rynek środków produkcji i usług dla rolnictwa /27/ • marzec 2005,
12. Rynek pasz /17/ • kwiecień 2005,
13. Rynek mięsa /28/ • maj 2005,
14. Rynek ziemi rolniczej /8/ • wrzesień 2005.

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2004 roku wynosi 34 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do
Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej,
ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel. (0-prefiks-22) 826 50 31 wew. 685, faks 827 19 60
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>
